

08 octombrie 2015

P8_TA(2015)0347

Legislația privind creditele ipotecare și instrumentele financiare riscante în UE: cazul Spaniei**Rezoluția Parlamentului European din 8 octombrie 2015 referitoare la legislația privind creditele ipotecare și la instrumentele financiare riscante în Spania (pe baza petițiilor primite) (2015/2740(RSP))**

(2017/C 349/07)

Parlamentul European,

- având în vedere petiția nr. 626/2011 și alte 15 petiții privind legislația în materie de credite ipotecare în Spania (179/2012, 644/2012, 783/2012, 1669/2012, 0996/2013, 1345/2013, 1249/2013, 1436/2013, 1705/2013, 1736/2013, 2120/2013, 2159/2013, 2440/2013, 2563/2013 și 2610/2013),
  - având în vedere petiția nr. 513/2012 și alte 21 de petiții privind instrumentele financiare riscante în Spania (548/2012, 676/2012, 677/2012, 785/2012, 788/2012, 949/2012, 1044/2012, 1247/2012, 1343/2012, 1498/2012, 1662/2012, 1761/2012, 1851/2012, 1864/2012, 169/2013, 171/2013, 2206/2013, 2215/2013, 2228/2013, 2243/2013 și 2274/2013),
  - având în vedere dezbaterile din cadrul Comisiei pentru petiții cu petiționarii în cauză, cea mai recentă având loc la 16 aprilie 2015,
  - având în vedere Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 ⁽¹⁾,
  - având în vedere Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE ⁽²⁾,
  - având în vedere Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii ⁽³⁾,
  - având în vedere declarația Comisiei – din cadrul dezbaterii comune din 19 mai 2015 privind procedurile de insolvență – referitoare la revizuirea și extinderea Recomandării Comisiei din 12 martie 2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței, în ceea ce privește insolvența familiilor și oferirea unei a doua șanse persoanelor fizice și gospodăriilor,
  - având în vedere Rezoluția sa din 11 iunie 2013 referitoare la locuințele sociale din Uniunea Europeană ⁽⁴⁾
  - având în vedere întrebarea cu solicitare de răspuns oral adresată Comisiei referitoare la legislația privind creditele ipotecare și la instrumentele financiare riscante în Spania (pe baza petițiilor) (O-000088/2015 – B8-0755/2015),
  - având în vedere propunerea de rezoluție a Comisiei pentru petiții,
  - având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât numeroasele petiții primite în legătură cu acest subiect au pus în lumină mii de cazuri personale dramatice, în care cetățenii și-au pierdut, în totalitate sau parțial, economiile acumulate de-a lungul vieții, și întrucât aceste petiții subliniază obstacolele cu care se confruntă consumatorii atunci când doresc să obțină informații exacte și esențiale cu privire la instrumentele financiare;

⁽¹⁾ JO L 60, 28.2.2014, p. 34.⁽²⁾ JO L 173, 12.6.2014, p. 349.⁽³⁾ JO L 95, 21.4.1993, p. 29.⁽⁴⁾ Texte adoptate, P7_TA(2013)0246.

08 octombrie 2015

- B. întrucât, în Spania, organizațiile societății civile protestează în continuare împotriva sutelor de mii de cazuri de evacuări silite, împotriva condițiilor abuzive din contractele de împrumuturi ipotecare și a lipsei protecției debitorilor; întrucât, potrivit uneia dintre aceste organizații, Platforma victimelor împrumuturilor ipotecare (Plataforma de Afectados por la Hipoteca, PAH), în Spania s-au înregistrat 19 261 de evacuări silite în cursul primului trimestru al anului 2015 (cu 6 % mai mult decât în cursul aceluiași trimestru din 2014); întrucât PAH estimează că s-au înregistrat peste 397 954 de evacuări silite în Spania din 2008; întrucât peste 100 000 de familii și-au pierdut locuințele;
- C. întrucât impactul crizei a agravat situația familiilor evacuate din locuințele lor, care sunt nevoite să își achite în continuare datoriile aferente împrumutului ipotecar și dobânzile tot mai mari care decurg din acesta; întrucât guvernul spaniol a făcut posibilă, prin Legea 6/2012, recurgerea la principiul de „datio in solutum”, ca măsură excepțională; reamintește că, potrivit datelor oficiale din al doilea trimestru din 2014, „datio in solutum” nu a fost aprobată decât în 1 467 de cazuri din 11 407 de cereri, ceea ce reprezintă un procentaj de 12,86 %;
- D. întrucât au fost identificate de instanțele naționale și europene o serie de clauze și practici abuzive recurente în sectorul ipotecar din Spania (a se vedea hotărârile Curții de Justiție C-243/08 *Pannon GSM*, C-618/10 *Banco Español de Crédito*, și C-415/11 *Catalunyacaixa*) și întrucât acest lucru ar fi putut fi evitat în cazul în care Directivele 93/13/CEE, 2004/39/CE și 2005/29/CE ar fi fost transpuse și puse în aplicare integral în Spania;
- E. întrucât Directiva 2014/17/UE privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale (Directiva privind creditele ipotecare) se va aplica contractelor de credit ipotecar care se vor încheia după data de 21 martie 2016 și le va impune creditorilor obligația de a informa consumatorii cu privire la principalele caracteristici ale contractului de credit;
- F. întrucât, ca urmare a hotărârii pronunțate în cauza Aziz (cauza C-415/11), autoritățile spaniole au adoptat, prin procedura accelerată, Legea 1/2013 din 14 mai 2013 privind măsurile pentru îmbunătățirea protecției debitorilor ipotecari, restructurarea datoriilor și închirierea de locuințe sociale (*Ley 1/2013 de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de la deuda y alquiler social*);
- G. întrucât, ca urmare a hotărârii pronunțate în cauza C-169/14, autoritățile spaniole au modificat procedurile de recurs prevăzute de legislația națională privind creditele ipotecare, prin introducerea unei dispoziții finale în cuprinsul Legii 9/2015 din 25 mai 2015 privind măsurile urgente adoptate în cazurile de faliment (*Ley 9/2015 de medidas urgentes en material concursal*), pentru a asigura alinierea acestei legi la dispozițiile Directivei 93/13/CEE;
- H. întrucât Parlamentul Spaniei a adoptat un „Cod de bune practici pentru o restructurare viabilă a datoriilor aferente ipotecilor constituite asupra locuințelor principale”, care a fost ignorat în cea mai mare parte de instituțiile financiare din cauza caracterului voluntar al punerii sale în aplicare și nu a dat decât rezultate foarte limitate în ceea ce privește evitarea evacuărilor sau recurgerea la principiul „datio in solutum”, deoarece peste 80 % din persoanele afectate nu îndeplinesc cerințele de eligibilitate;
- I. întrucât, în numeroase cazuri, consumatorii nu au fost informați în mod adecvat de către bănci cu privire la amploarea riscurilor asociate investițiilor propuse și întrucât în aceste cazuri băncile nu au efectuat niciun test de adecvare pentru a stabili dacă clienții au cunoștințele corespunzătoare pentru a înțelege riscurile financiare pe care și le asumau; întrucât mulți dintre cetățenii afectați sunt persoane în vârstă care și-au plasat economiile de o viață în investiții care le-au fost prezentate drept sigure;
- J. întrucât, în ultimii ani, se estimează că aproximativ 700 000 de cetățeni spanioli au fost victime ale unor fraude financiare, deoarece băncile le-au vândut în mod înșelător instrumente financiare riscante fără a-i informa în mod corespunzător cu privire la amploarea riscurilor și implicațiile reale ale imposibilității de a avea acces la economiile lor;
- K. întrucât mecanismul de arbitraj instituit de autoritățile spaniole a fost respins de multe dintre victimele fraudei financiare;

08 octombrie 2015

- L. întrucât Directiva privind piețele instrumentelor financiare (MiFID) (Directiva 2004/39/CE) reglementează furnizarea de servicii de investiții de către societățile de investiții și instituțiile de creditare în ceea ce privește instrumentele financiare, inclusiv acțiunile preferențiale („preferentes”); întrucât articolul 19 din MiFID prevede norme de conduită profesională care trebuie respectate atunci când se furnizează servicii de investiții clienților;
1. invită Comisia să monitorizeze punerea în aplicare în toate statele membre a hotărârii din cauza C-415 (Aziz) și a Directivei 93/13/CEE referitoare la legislația privind creditele ipotecare, pentru a garanta respectarea deplină a acesteia de către autoritățile naționale;
  2. invită instituțiile financiare din întreaga Uniune să pună capăt practicilor abuzive la adresa clienților în ceea ce privește ipotecile, produsele financiare sofisticate și cărțile de credit, inclusiv perceperea unor dobânzi excesive și anularea arbitrară a serviciilor;
  3. invită instituțiile financiare din întreaga Uniune să nu evacueze familiile care trăiesc la domiciliul lor unic, privilegiind, în schimb, restructurarea datoriei;
  4. invită guvernul spaniol să utilizeze instrumentele de care dispune pentru a găsi o soluție cuprinzătoare în vederea reducerii drastice a numărului intolerabil de evacuări;
  5. invită Comisia să urmărească îndeaproape transpunerea în toate statele membre a Directivei 2014/17/UE privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale (Directiva privind creditele ipotecare);
  6. invită Comisia să împărtășească bunele practici privind aplicarea în unele state membre a principiului „datio in solutum” și să evalueze impactul său asupra consumatorilor și a întreprinderilor;
  7. avertizează Comisia cu privire la rezervele exprimate de avocatul general al UE cu privire la legalitatea măsurilor adoptate de guvernul spaniol pentru a remedia încălcările denunțate de Curtea de Justiție la 14 martie 2013 și pentru a împiedica practicile abuzive în domeniul creditelor ipotecare;
  8. invită Comisia să monitorizeze îndeaproape punerea în aplicare efectivă a noilor măsuri adoptate de guvernul spaniol pentru a soluționa problemele existente și a preveni practicile abuzive din sectorul bancar și comercial;
  9. invită Comisia să lanseze campanii de informare cu privire la produsele financiare și să consolideze cunoștințele financiare prin educație, pentru a se asigura că cetățenii europeni sunt mai bine informați cu privire la riscurile pe care și le asumă atunci când achiziționează produse financiare;
  10. invită Comisia să împărtășească bunele practici care permit îmbunătățirea protecției cetățenilor aflați în dificultate financiară; este de părere că o educație financiară de bază ar trebui considerată ca un instrument suplimentar pentru evitarea consecințelor îndatorării excesive;
  11. invită Autoritatea Bancară Europeană (ABE) și Banca Centrală Europeană (BCE) să organizeze o campanie de bune practici pentru a determina băncile și personalul lor să ofere informații clare, ușor de înțeles și corecte; subliniază că, în cazul consumatorilor, este necesar ca aceștia să ia o decizie în cunoștință de cauză și înțelegând pe deplin riscurile implicate și că agenții comerciali și băncile nu trebuie să inducă consumatorii în eroare;
  12. invită ABE și BCE să ia măsuri suplimentare pentru a le impune băncilor să separe activitățile de tranzacționare care prezintă riscuri de activitățile lor bancare de depozit dacă aceste activități compromit stabilitatea financiară, aceste măsuri urmărind menținerea capacității sectorului financiar din UE;
  13. invită Comisia și BCE să evalueze mecanismul de arbitraj instituit de autoritățile spaniole pentru a oferi asistență cetățenilor care au suferit prejudicii ca urmare a unor fraude financiare;

08 octombrie 2015

14. solicită Comisiei să monitorizeze transpunerea și punerea în aplicare corectă de către Spania a legislației UE în ceea ce privește instrumentele financiare, inclusiv acțiunile preferențiale;
  15. invită Comisia să monitorizeze plângerile primite și să realizeze anchetele necesare;
  16. solicită Comisiei să prezinte o propunere legislativă privind insolvența familiilor;
  17. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție guvernului spaniol, Consiliului, Comisiei Europene și Băncii Centrale Europene.
-